

Қазақстан Республикасындағы инфляция

Жариялау күні: 02.05.2024

Келесі жариялау күні: 03.06.2024

[1. Негізгі сәттер](#)

[2. Инфляция динамикасы](#)

[3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым](#)

[4. Глоссарий](#)

[5. Әдіснамалық түсініктемелер](#)

[6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер](#)

[7. Пайдалы сілтемелер](#)

1. Негізгі сәттер

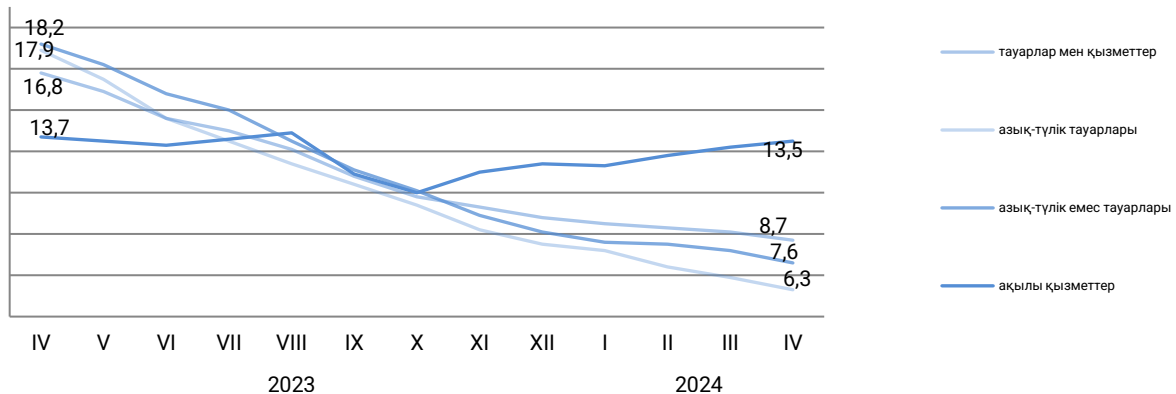
Қазақстан Республикасындағы инфляция 2024 жылғы сәуірде баяулады, бір жылда 8,7% (2024 жылғы наурызда – 9,1%), бір айда – 0,6% құрады (өткен айда – 0,7%).

Баға ақылы қызметтерге бір жылда 13,5% (2024 жылғы наурызда – 13,2%), азық-түлік емес тауарларға – 7,6% (2024 жылғы наурызда – 8,2%), азық-түлік тауарларға – 6,3% өсті (2024 жылғы наурызда – 6,9%).

Қазақстан Республикасындағы жылдық инфляция

1 сурет

%, өсім

2. Инфляция динамикасы

Өткен жылғы сәуірмен салыстырғанда тарифтер су бұруға – 43,6%, суық суға – 36,9%, орталықтан жылытуға – 33,5%, ыстық суға – 31%, қоқыс шығаруға – 30,7%, электр энергиясына 29% өсті.

Баға демалыс және спорттық іс-шаралар саласындағы қызметтеріне – 14,3%, санаторийлер қызметтеріне – 13,6%, денсаулық сақтау қызметтеріне – 13,2%, ұялы байланыс қызметтеріне – 12,4%, салт-жора қызметтеріне – 11,9%, шаштараздар мен жеке қызмет көрсету орындары қызметтеріне – 11,7%, қоғамдық тамақтандыру қызметтеріне 9,3% жоғарылады. Таксимен жол жүру – 12,1%, қалалық автобуспен – 9,3%, жолаушылар теміржол көлігімен – 7,9%, қалааралық автобуспен – 6,6% қымбаттады.

Баға деңгейі фармацевтикалық өнімдерге – 11,5%, отандық құрастырма жаңа жеңіл автомобильдерге – 11,4%, жиһаз және үйге қажетті заттарға, киім және аяқ киімге – 11,2%-дан, жеке қолданылатын тауарларға – 9,6%, ыдысқа – 6,6%, құрылыс материалдарына 6,3% өсті. Сұйытылған газ баллондағы 12,3% қымбаттады.

Бағаның өсуі күрішке – 19,8%, минералды және ауыз суға – 17,3%, жаңа жиналған жемістерге – 16,8%, жұмыртқаға – 14,4%, салқындатылған сусындарға – 13,7%, алкогольді ішімдіктер және темекі өнімдерге – 13,4%, жеміс және көкөніс шырындарға – 12%, сары майға – 11,9%, жаңа ауланған балыққа – 11,8%, бірінші сұрыпты ұннан пісірілген бидай нанға - 10%, пастерленген сүтке 9,9% тіркелді. Бағаның төмендеуі пиязға – 51,1%, күнбағыс майына – 24,9%, қарақұмық жармасына – 24,4%, картопқа – 10,1%, құмшекерге 5,3% байқалды.

Өңірлер бөлінісінде 2024 жылғы сәуірде инфляция жылдық мәнде орташа республикалық деңгейден асатын он бір өңірде қалыптасты, олардың ішінен ең жоғары Қарағанды (10,6%) және Маңғыстау (10,5%) облыстарында.

1 кесте

Өңірлердегі сәуір айындағы жылдық инфляция

	2024	2023	2022	% , өсім
Қазақстан Республикасы	8,7	16,8	13,2	13,2
Абай	8,1	16,4	...	...
Ақмола	9,0	17,6	13,8	13,8
Ақтөбе	8,6	17,0	13,5	13,5
Алматы	6,2	16,0	12,4	12,4
Атырау	8,9	16,9	12,0	12,0
Батыс Қазақстан	8,1	17,6	12,2	12,2
Жамбыл	8,1	15,7	13,2	13,2
Жетісу	9,3	17,7	...	...
Қарағанды	10,6	16,9	13,5	13,5
Қостанай	8,4	16,9	12,6	12,6
Қызылорда	7,9	16,8	12,4	12,4
Маңғыстау	10,5	19,1	13,9	13,9
Павлодар	9,0	17,8	12,5	12,5
Солтүстік Қазақстан	9,5	17,9	12,7	12,7
Түркістан	7,1	15,7	15,5	15,5
Ұлытау	8,2	17,5	...	...
Шығыс Қазақстан	9,6	16,7	13,7	13,7
Астана қаласы	9,5	17,6	14,0	14,0
Алматы қаласы	9,1	16,4	13,2	13,2
Шымкент қаласы	8,8	16,0	12,5	12,5

Динамикалық кестелер:

[1. 2000-2023 жылдардағы Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

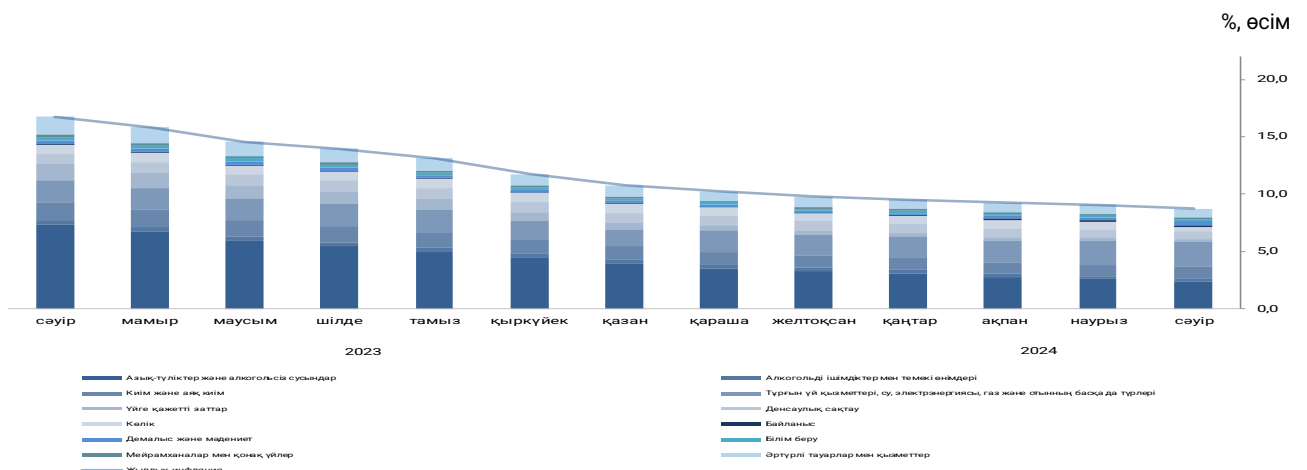
[2. 1993-2023 жылдардағы өңірлер бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым

Инфляцияның жылдық деңгейіне ең үлкен үлесті азық-түлік және алкогольсіз сусындар (2,4 пайыздық тармақ), тұрғын үй қызметтері (2,2 пайыздық тармақ), киім және аяқ киім (1,1 пайыздық тармақ) қосты.

2 сурет

Қазақстан Республикасындағы инфляциясына тауарлардың негізгі топтарының үлесі

Өткен жылда баға нан өнімдері мен жармаларға – 8%, ет және ет өнімдеріне 5,6% жоғарылады және инфляцияға тиісінше 0,5 және 0,7 пайыздық тармақ негізгі үлес қосты. Жылдық инфляцияға жұмыртқалар – 14,4%, алкогольсіз сусындар 9,1% қымбаттауы және 0,2 пайыздық тармақтан, сүт өнімдері (8%), жемістер мен көкөністер (3,9%) – 0,3 пайыздық тармақтан үлес қосты.

ТКШ қызметтері бір жылда 16,7% қымбаттады, ал олардың инфляцияға үлесі 2,2 пайыздық тармақты құрады. 2024 жылғы сәуірде орталықтан жылыту өткен жылғы сәуірмен салыстырғанда 33,5% жоғары болды және жылдық инфляцияға 0,3 пайыздық тармақ, электрэнергия (29%) – 0,6 пайыздық тармақ, суық су (36,9%), тұрғын үйді жалға алу (8,5%), тұрғын үй-жайларды жөндеу және қызмет көрсету бойынша қызметтер (7,5%) – 0,2 пайыздық тармақтан үлес қосты.

2 кесте

2024 жылғы сәуірдегі Қазақстан Республикасында жылдық инфляцияға жекелеген құрамдас бөліктерінің үлесі

	%, өсім	
Тауарлар мен қызметтер	Өсу қарқыны	Баға өсіміне салым
Азық-түлік тауарлар	6,3	2,579
Нан өнімдері мен жармалар	8,0	0,540
Ет және ет өнімдері	5,6	0,680
Сүт өнімдері	8,0	0,313
Жұмыртқа	14,4	0,181
Май және тоң май	-5,5	-0,133
Жемістер мен көкөністер	3,9	0,259
Қант	-5,1	-0,059
Алкогольсіз сусындар	9,1	0,189
Азық-түлік емес тауарлар	7,6	2,351
Киім	10,5	0,684
Аяқ киім	12,6	0,389
Жуғыш заттар	-1,2	-0,016
Бензин	3,5	0,095
Жеке қолдану тауарлар	9,6	0,290
Ақылы қызметтер	13,5	3,790
Тұрғын үй қызметтері, су, электрэнергиясы, газ және отынның басқа да түрлері	16,7	2,175
тұрғын үйді күтіп ұстауға төлем	10,2	0,074
тұрғын үйді жалға алу	8,5	0,249
тұрғын үй жайларды жөндеу және қызмет көрсету	7,5	0,189
суық су	36,9	0,188
ыстық су	31,0	0,120
қоқыс шығару	30,7	0,088
суды бұру	43,6	0,099
электрэнергия	29,0	0,598
газ	9,7	0,106
тарату желілері арқылы тасымалданатын газ	9,1	0,083
сұйытылған	12,3	0,023
орталықтан жылыту	33,5	0,327
қатты отын	9,1	0,129
домофон	5,5	0,008

Бір айда азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер бағасының деңгейі 0,7%-дан, азық-түлік тауарлар – 0,3% өсті.

3 кесте

Бір айдағы инфляция

	Сәуір				ақылы қызметтер
	тауарлар мен қызметтер	азық-түлік тауарлар	азық-түлік емес тауарлар	ақылы қызметтер	
2020	0,9	1,9	0,3	0,1	
2021	0,9	1,0	1,0	0,5	
2022	2,0	3,1	1,2	1,0	
2023	0,9	0,9	1,3	0,4	
2024	0,6	0,3	0,7	0,7	

Динамикалық кесте:

[2000-2024 жылдар аралығында Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағалары мен тарифтерінің индексі ай сайын](#)

4. Глоссарий

Инфляция – бұл халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтердің белгіленген тізіміне бағаның орташа деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін сипаттайтын көрсеткіш.

Салым – көрсеткіш бойынша пайыздық өзгерістің инфляцияның жалпы мәніне әсер ету шамасы.

5. Әдіснамалық түсініктемелер

Инфляция деңгейін сипаттайтын тұтыну бағаларының индексі халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтерге бағаның жалпы деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін көрсетеді.

Тұтыну бағаларының индексін есептеу екі көзден алынған ақпарат негізінде жүргізіледі:

- осы мақсаттар үшін арнайы іріктелген сауда нүктелерінде және қызмет көрсету орындарында оларды тікелей тіркеу арқылы жиналған бағалардың өзгеруі туралы деректер;

- халықтың нақты тұтыну шығыстарының құрылымы бөлігінде үй шаруашылықтарын зерттеу материалдары.

Бағалардың өзгеруі туралы ақпарат жинау қалалар мен аудан орталықтарының іріктемелі тобы бойынша, барлық облыс орталықтарында, республикалық маңызы бар қалаларда және астанада жүзеге асырылады. Сауда және қызмет көрсету саласының базалық кәсіпорындарын таңдау жергілікті жерлерде жүзеге асырылады. Зерттеуге әртүрлі сауда жағдайлары бар және жаппай сұранысқа ие тауарларды (қызметтерді) үнемі өткізетін кәсіпорындар ұсынылуы үшін сауданың және ақылы қызметтердің барлық түрлерінің объектілері іріктеледі.

Тұтыну бағаларын байқау және ТБИ есептеу үшін тауарлар мен қызметтер жиынтығы Қазақстанның барлық өңірлері үшін олардың бірыңғай іріктемесін білдіреді. Тауарлар мен қызметтердің тізімі 508 позициядан тұрады, оған халықтың тұтынуында ең көп үлес салмағын алатын ең өкілді түрлер кіреді.

Бағалар туралы ақпарат жинауды баға тіркеушілері тауарды (көрсетілетін қызметті) өткізу орындарында тікелей жүргізеді. Тексеру жүргізілген күні төленген тауарлардың бағасы, салықтарды қоса алғанда, бірақ оларды жеткізгені үшін қосымша алымдарды қоспағанда тіркеледі.

6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексі және туынды көрсеткіштер](#)

[Қазақстан Республикасындағы жекелеген тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бөлшек сауда бағалары](#)

[Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына баға индексі және орташа бағалар](#)

7. Пайдалы сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексін құру әдістемесі \(ТБИ\)](#)

["Тұтыну тауарлары мен ақылы қызметтердің бағаларын тіркеу дәптері"Ц-101 нысаны](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, сапа бойынша есеп, 2021ж.](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, "Талдау" ақпараттық-талдау жүйесі](#)

www.new.stat.gov.kz / Экономика/ Баға статистикасы

Шығаруға жауапты:
Баға статистикасы
департаменті

Орындаушы:
А.Макижанова
Тел. +7 7172 749265

Департамент директоры:
Қ. Жақыпбекұлы
Тел. +7 7172 749057

Мекен-жай:
010000, Астана қаласы
Мәңгілік ел даңғылы, 8
Министрліктер үйі, 4
кіреберіс